

ΑΛΕΞ. ΠΑΛΛΗ

ΜΑΛΛΙΑΡΟΥ

ΙΛΙΑΔΑ

ΣΤΕΡΝΟΥΤΥΠΗ

LONDON
OXFORD UNIVERSITY PRESS
HUMPHREY MILFORD
1935

OXFORD
UNIVERSITY PRESS
AMEN HOUSE, E.C. 4
LONDON, EDINBURGH, GLASGOW
NEW YORK, TORONTO, MONTREAL
CAPETOWN, BOMBAY, CALCUTTA
HARBOUR, SHANGHAI
HUMPHREY MILFORD
PUBLISHERS TO THE
UNIVERSITY

ΤΟΥ

ΞΑΚΟΥΣΤΟΥ ΜΟΥ ΔΑΣΚΑΛΟΥ

ΨΥΧΑΡΗ

Ο ΛΟΓΟΣ Ο ΣΟΣ Η ΑΛΗΘΕΙΑ ΕΣΤΙΝ

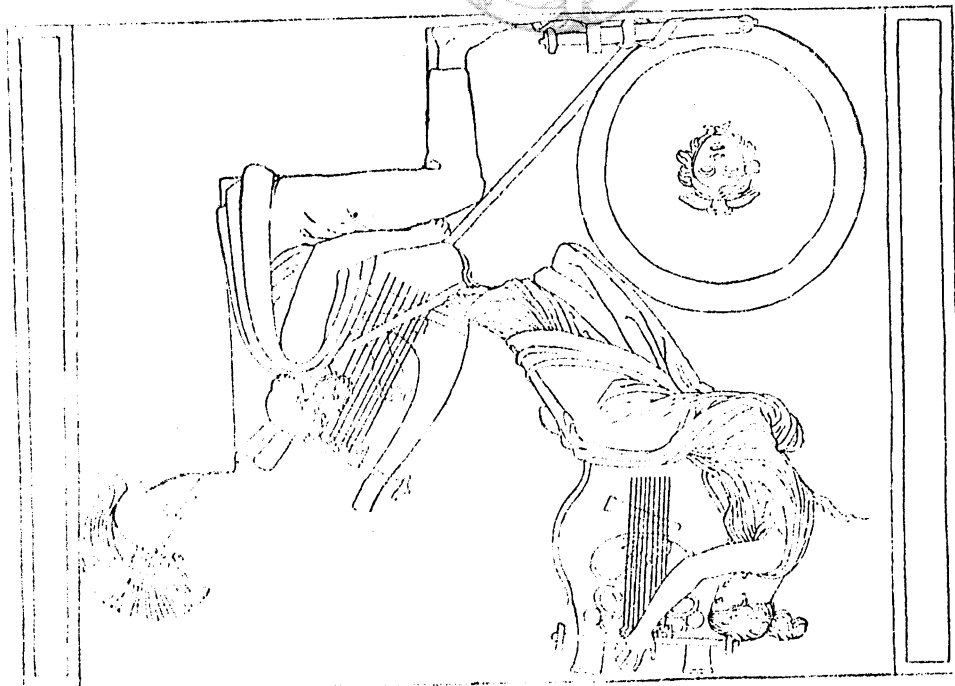
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

29372

PRINTED IN GREAT BRITAIN

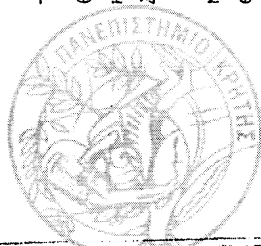
A

ΜΟΥΣΑ, ΤΡΑΓΟΥΔΑ ΤΟ ΘΥΜΟ ΤΟΥ ΞΑΚΟΥΣΤΟΥ ΑΧΙΛΕΑ,
ΤΟΝ ΕΡΜΟΙ Π' ΟΛΟΥΣ ΠΟΤΙΣΕ ΤΟΥΣ ΑΧΑΙΟΥΣ ΦΑΡΜΑΚΙΑ,
ΚΑΙ ΠΛΗΘΟΣ ΕΣΤΕΙΛΕ ΨΥΧΕΣ ΛΕΒΕΝΤΙΚΕΣ ΣΤΟΝ ΑΪΩΝ
ΟΠΛΑΔΥΝΗΤΩΝΕ, ΚΙ' ΕΘΡΕΥΕ ΜΕ ΤΑ ΚΟΡΜΙΑ ΤΟΥΣ ΣΚΥΛΟΥΣ
ΚΙ' ΟΛΑ ΤΑ ΟΡΝΙΑ (ΤΟΥ ΔΙΟΣ ΕΤΣΙ ΕΙΧΕ Η Γ' ΝΩΜΗ ΟΡΙΣΕΙ),
ΑΠ' ΤΗΝ ΑΡΧΗ ΣΑΝ ΠΙΑΣΤΗΚΕ ΜΕ ΤΟ ΓΟΡΓΟ ΑΧΙΛΕΑ
Τ' ΑΤΡΕΑ Ο ΠΡΩΤΑΦΕΝΤΗΣ ΓΙΟΣ ΚΑΙ ΧΩΡΙΣΑΝ ΟΙ ΔΙΟ ΤΟΥΣ.

ΠΙΟΣ ΤΑΧΑ ΛΕΣ ΤΟΥΣ ΕΣΠΡΩΞΕ ΘΕΟΣ ΝΑ ΛΟΓΟΦΕΡΟΥΝ;
ΤΟΥ ΔΙΑ Ο ΓΙΟΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΛΗΤΟΣ, ΠΟΥ ΜΕ ΤΟΝ ΑΓΑΜΕΜΝΟ
ΘΥΜΩΣΕ ΚΙ' ΕΡΗΞΕ ΚΑΚΗ ΜΕΣ ΣΤΟ ΣΤΡΑΤΟ ΠΑΝΟΥΚΛΑ,
ΚΑΙ ΚΟΣΜΟΣ ΠΕΘΑΙΝΕ, ΓΙΑΤΙ ΣΤΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟ ΤΟ ΧΡΥΣΑ
ΔΕ ΘΕΛΗΣΕ Τ' ΑΤΡΕΑ Ο ΓΙΟΣ ΛΙΓΗ ΣΠΛΑΧΝΙΑ ΝΑ ΔΕΙΞΕΙ.

ΓΙΑΤΙ ΗΡΘΕ ΑΦΤΟΣ ΣΤΑ ΓΛΗΓΟΡΑ ΤΩΝ ΑΧΑΙΩΝ ΚΑΡΑΒΙΑ
ΝΑ ΛΕΦΤΕΡΩΣΕΙ ΘΕΛΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΚΟΡΗ ΤΟΥ, ΚΑΙ ΠΛΟΥΣΙΑ
ΕΙΧΕ ΜΑΖΙ ΤΟΥ ΞΑΓΟΡΑ, ΚΑΙ ΚΡΑΤΑΕ ΣΤΑ ΔΙΟ ΧΕΡΙΑ,
ΠΑΣ ΣΤΟ ΧΡΥΣΟΦΤΙΑΣΤΟ ΡΑΒΔΙ, Τ' ΑΠΟΛΛΟΥ ΤΑ ΣΤΕΦΑΝΙΑ,
ΚΙ' ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΑΛΛΟΥΣ ΑΧΑΙΟΥΣ ΘΕΡΜΟΠΕΡΙΚΑΛΟΥΣΕ,
ΜΑ ΤΑ ΠΡΩΤΑΤΑ ΠΙΟ ΠΟΛΥ, ΤΟΥΣ ΔΙΟ ΤΟΥΣ ΓΙΟΥΣ Τ' ΑΤΡΕΑ
“Τ' ΑΤΡΕΑ ΟΙ ΓΙΟΙ ΚΙ' ΟΙ ΑΛΛΟΙ ΕΣΕΙΣ ΧΑΛΚΟΠΛΙΣΜΕΝΟΙ ΑΡΓΙΤΕΣ,
Σ' ΕΣΑΣ ΝΑ ΔΩΧΟΥΝΕ ΟΙ ΘΕΟΙ ΝΑ ΜΠΕΙΤΕ ΣΤΟΥ ΠΡΙΑΜΟΥ
ΤΟ ΚΑΣΤΡΟ, ΚΑΙ ΣΤΑ ΣΠΙΤΙΑ ΣΑΣ ΜΕ ΤΟ ΚΑΛΟ ΝΑ ΣΥΡΤΕ”
ΟΜΩΣ ΚΙ' ΕΜΕΝΑ ΔΩΣΤΕ ΜΟΥ ΤΗΝ ΚΟΡΗ ΜΟΥ, ΚΑΙ ΠΑΡΤΕ
ΤΗΝ ΞΑΓΟΡΑ ΤΗΣ, ΕΤΣΙ Ο ΓΙΟΣ ΝΑ ΣΑΣ ΒΟΗΘΑΕΙ ΤΟΥ ΔΙΑ!”

ΤΟΤΕΣ ΜΕ ΣΕΒΑΣ ΦΩΝΑΞΑΝ ΟΙ ΑΛΛΟΙ ΑΡΓΙΤΕΣ ΟΛΟΙ
“ΠΑΡΤΕ ΤΗΝ ΩΡΙΑ ΞΑΓΟΡΑ, ΤΟ ΓΕΡΟ ΣΠΛΑΧΝΙΣΤΕΙΤΕ!”
ΜΑ ΑΦΤΗ Η ΒΟΥΛΗ ΔΕΝ Τ' ΑΡΕΣΕ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΙΑ ΑΓΑΜΕΜΝΟΥ,

5

10

15

20

πὰρ τὸν εἰμῶζε ἀκνίμα κ' εἶπε σφίχτο' ἄλ' ἄλλο
 «Τῆρα εἴω, γέρο, μὴ σε βῶω τριγύρω στὰ καράβια
 γὰ τῶρα μ' ἀργότεκεσαι γὰ πῖσω νὰ κοπιᾷς,
 μὴ δὲ σε σώσει οὔτε ράβδ' οὔτε θεοῦ στεφανί.
 Τὴν κορὴν δὲν τὴ δίκω εἴω! ... παρ' ὅταν πᾶς γέρας
 ἀπ' τὴν πατρίδα τῆς μακρῆς, στὸ σπῆτικο μού, στ' ἄργος,
 τὴν μερὰ με τὸν ἀργαῖο, τὴ νύχτα στὸ πλεῖρο μού ...
 Μὰ σὺρε! μὴ μ' ἀναφτεῖς πᾶς ἀν' ἄνθρωπος νὰ φύγεις!»

Εἶπε, κ' ὁ γέρος σκιάχτηκε κ' ἀγρίκνισε τὸ λόγο.
 Καὶ πῆρε με βάρια ψυχὴ τὴν ἀμμουδιὰ ἀκρὴ ἀκρὴ
 τοῦ πολυτάραχου γαλοῦ, κ' εἶπε ὅλο με καταρῆς
 τῆς πύκνотεζούσης Ἀντὸς τὸ γίω περικαλοῦσε
 «Ἀκού με, ἀργυροδόξаре, ἐσύ ποῦ διαφέντεβεις
 τὴν Κίλλα με τὸ τόσο βίος καὶ τὸ νῆσι τῆς Χρύσεας,
 καὶ ποῦ φύλλει τὴν Τενεδοῦ τ' ἀνικητὸ σου χερὶ.
 Σμῖθε! ἀν' στολίσαι κ' εἴω τὴν ὁμορφὴν ἐκκλῆσαι σου,
 ἀν' οὐκὰν καμῖα βόλα μερὰ γιομάτα παχὺς
 ἀρνῶν καὶ ταβρών, ἕκκοι' τὸν τῶρα μού αὐτὸν τὸν ποθῶ
 με σαῖτες σου οἱ Δαναοὶ τὰ δακρῖα ἀσ' μού πλεωσοῦν!»

Εἶπε, καὶ τὴν κἀτὰρ ἐφύς συνάκουσε ὁ Ἀπόλλων.
 Καὶ βράζοντας οὐ τοῦ βούνου κατέβηκε τίς ραχὲς
 με τὸ δόξари κρεμάστο καὶ τὴν σαῖτοθνηκὴν.
 Βροντήξαν, ὅταν με θῦμο τῖναχτηκε, οἱ σαῖτες
 στὶς πλάτες τοῦ. Καὶ παγαῖνε θόλος σα μαβρὴ νύχτα.
 Εἶπειτα ἀλαργὰ καβέται ἀπ' τὸ στρατὸ καὶ ρηχνεῖ,
 κ' ἄλ' ἄλ' ὁ κροτὸς σκιάχτερος οὐχ' ἄργυρο δόξари.
 Μοῦλαρια πρῶτα θέριζε κ' ἀσπροτρίχτα τοὺς σκύλους,
 μὰ καὶ τοὺς ἀντρες εἶπειτα με τίς πικρὲς σαῖτες
 βαροῦσε· κ' ὅλο καίγανε πολλὰς φωτῆς νεκρῶνε.
 Μερὲς ἐννία πύκνотεφταν μες στὸ στρατὸ οἱ σαῖτες,
 μὰ αὐτοῦ στὶς δεκά συντυχία κηρύχνει ὁ Ἀχιλλεύς,
 γιὰ τὸν φῶτισε ἡ θεὰ, ἡ κροῦσταλλοκορφὴ Ἥρα,
 τὴν θλίβονταν τοὺς Ἀχαιοὺς σα θῶραε ποῦ πεθαίνον.
 Κ' οἱ κραχτεῖς σὰν τοὺς φωνάζαν καὶ μαζωχτήκαν ὅλοι,

σκηθῶνκε ὁ γοργόποδος γίος τοῦ Πηλεΐα κ' εἶπε εἶπε
 «Τ' Ἀτρεά γέ, τῶρα πᾶς ἐμεῖς θάρρῳ τὴν στράτα παλὴ
 θὰ παρούμε καὶ πῖσω ὀμπρός στα σπῆτια μᾶς θὰ πᾶμε,
 πρῶτα ἀπ' τὸ θάνατο ἀν' ὁσῶν κανεῖς μᾶς, ἀν' εἶναι ἐγὼ
 νὰ μᾶς θέριζε ὁ πόλεμος καὶ νὰ μᾶς τρώει ἡ πανοῦκλα.
 Μὴν ἐλὰ κανὰς λειτούργος ἀσ' ῥωτῆθῃ ἡ προφῆτης,
 ἢ κ' ὀνειράτων ζήτησις—κ' ἄφτα τὰ στελεῖται ὁ Δίας—
 ποῦ νὰ ζήγῃται τὴν μάχης μᾶς χολιάσει ἐγὼ ὁ Φοῖβος,
 μὴν τοῦλειεῖ ἐκατοβολία, μὴν τὰμα ζεχάσμενο,
 ἀν' ἔλπει μαλλίαιρα ἀπ' ἄρνια καὶ ταβροὺς ἰσῶς τσίκνα
 νὰ λαβεῖ, κ' ἀπ' τὸ φεβροῦ ἥμο νὰ μᾶς γλύτωσει.»

Εἶπε εἶπε αὐτὸς καὶ κᾶνσε. Κ' ἀπανοῦ τότε ὁ Κάρχας
 σκηθῶν, ὁ πῖο βαθύτερος ἀπ' τοὺς προφῆτες ὁλοῦς,
 ποῦ κατέχευε ὅλα—τῶρῖνα, στερνα, καὶ περάσμενα—
 καὶ με τὴν μαντοσύνην τοῦ, ποῦ ὁ γίος τοῦ Δία ὁ Φοῖβος
 τὸν προίκισε, ἐδείξε τῆς Τριάς τὸ δρόμο στὰ καράβια.
 Αὐτὸς με τὸ σοφὸ τοῦ νοῦ τοὺς μῖλνσε ἐγὼ κ' εἶπε
 «Γέ τοῦ Πηλεά, ἀν' ἄνθρωπος, τοῦ Δία ἀγαπημένε,
 νὰ πῶς τ' Ἀπόλλων τοῦ ὕμνο, τοῦ προφύλαχτῆ ἀφέντῃ,
 καλὰ, σ' τὸν λεῶ· ὁμῶς κ' ἐσύ ὀρκίσου μού καὶ τάξε
 νὰ με βονθῇσεις προῦμα με λόγῳ καὶ κονταρί.
 Κατῖος θάρρῳ θὰ πεῖραχτεῖ ποῦ τοὺς Ἀργῖτες ὁλοῦς
 τοὺς ζεπερνάει σε δύναμιν κ' ὁ λόγος τοῦ ἀγρίκειται.
 Γιατὶ νικάει ὁ ἀρχοντας, μ' ἀδύναμο ἀν' ἄλλοι,
 καὶ τὸ ὕμνο τοῦ ἀν' ἀκατῆται ἐκείνη ἐκεῖ τὴν ὥρα,
 ὁμῶς φύλλει μες στὴν καρδίαν τὸ πάθος τοῦ, ὥς νὰ παρῇ
 στερνα μὴ μερὰ γάδικωμο. Μὴν τῆρα ἀν' ἄνθρωπος με σώσεις.»

Καὶ τότε ὁ φτερογόπολος τ' ἀπαντήσε Ἀχιλλεύς
 «Ἀφοῦα πες καὶ θάρρετα τὴν προφῆτην κατέχευε.
 Τὴ νὰ! μὰ τὸ μύριαριβό τοῦ Δία γίω, ποῦ, Κάρχα,
 περικαλῆσαι ἐσύ καὶ λες τῆς μοῖρας τὰ γραμένα,
 ἀντράς κανεῖς, ἐγὼ ὅσο ζωὴ κ' ἐχῶ ἀνοῖχτα τὰ μάτια,
 σ' τὸ τάξω, χερὶ φονικοῦ δὲ σου σκηθῶνκε ἐσένα
 ἐδῶ στὸν κάμπο, οὐδὲ κ' ἄφτον ἀν' ἄνθρωπος τὸν Ἀγάμεμνον

